

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo rinkos mokymo
tarnybos vadovo

2002 m. vasaros mėn. 11 d.
įsakymu Nr. 09-03-15

**NUOTĖKŲ VALYMO ĮRENGINIŲ PRIEŽIŪROS MEISTRO
MOKYMO PROGRAMA**

Programos kodas – 560052434

Suteikiamas leidimas dirbti nuotėkų valymo įrenginių priežiūros meistru

Mokymo trukmė: 2 savaitės

Bazinis išsilavinimas: aukštesnysis techninis

MOKYMO PROGRAMA SUDERINTA:

LR Vyriausiasis valstybinis
darbo inspektorius

[Signature]
M. Pluktas

2002 m. 02 mėn. 01 d.

Darbo rinkos profesinio mokymo
ekspertų komisijos išvados:

Mokymo programa atitinka bendruosius darbo rinkos profesinio mokymo programų reikalavimus. Tinka mokyti nuotėkų valymo įrenginių priežiūros meistrus.

Darbų saugos mokymo programų
ekspertų komisijos pirmininkas

[Signature]

V. Baranauskas

2002 m. 02-07 mėn. _____ d.

PROGRAMOS ANOTACIJA

Mokymo programos tikslas - suteikti darbuotojams reikiamų žinių ir įgūdžių kaip saugiai ir patikimai dirbti nuotėkų valymo įrenginių priežiūros meistrui, sugebėti organizuoti avarijų likvidavimo darbus, dirbti ekstremaliose sąlygose.

Vadovaujantis Vandentvarkos darbų saugos taisyklėmis DT 3 – 99 ir kitais teisės aktais nuotėkų valymo įrenginiuose leidžiama dirbti tik specialiai apmokytiems ir atestuotiems darbuotojams.

Nuotėkų valymo įrenginių priežiūros meistro mokymo programa yra pirmo lygio. Programa numato 2 savaitių (54 val.) mokymo trukmę, iš jų 48 valandos teorinio mokymo ir 6 valandos praktinio mokymo.

Asmenims baigusiems nuotėkų valymo įrenginių priežiūros meistro mokymo programą ir išlaikiusiems baigiamąjį egzaminą išduodamas pažymėjimas (kodas 1114), su įrašu: gali dirbti nuotėkų valymo įrenginių priežiūros meistrui.

Mokymo programą rengė: UAB “Šiaulių vandenys” specialistai

Po ekspertizės mokymo programą koregavo:
LDRMT mokymo programų ir metodikos skyrius

MOKYMO PLANAS

Mokymo programos pavadinimas: nuotėkų valymo įrenginių priežiūros meistras.

Programos kodas: 560052434

Mokymo trukmė: 2 savaitės / 54 val.

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Skiriama valandų
1.	TEORINIS MOKYMAS	48
1.1.	Bendros žinios apie nuotėkų valymo įrenginių sistemas. Jų paskirtis ir apibūdinimas. Pagrindiniai įrenginiai.	6
1.2.	Nuotėkos. Jų savybės. Užterštumo rodikliai.	3
1.3.	Reikalavimai nuotėkų valyklų objektams, jų įrengimui.	3
1.4.	Nuotėkų valymo įrenginių eksploatavimas.	7
1.5.	Nuotėkų valymo būdai. Pagrindiniai nuotėkų valymo įrenginiai. Jų veikimo principinė schema.	4
1.6.	Saugaus darbo organizavimas nuotėkų valymo įrenginiuose.	14
1.7.	Darbo teisė. Darbuotojų saugos ir sveikatos bendrieji reikalavimai.	11
2.	Praktinis mokymas	6
2.1.	Praktinis mokymas valymo įrenginiuose. Pirmos pagalbos teikimas.	6
	Viso	54
Egzaminui skiriama po 30 min. kiekvienam egzaminuojamam asmeniui.		

SUDERINTA
UAB "Šiaulių vandenys"
Technikos direktorius
J. Matkevičius
200 1 m. 11 mėn. 22 d.

PATVIRTINTA
Lietuvos darbo rinkos mokymo
tarnybos generalinio direktoriaus
200 2 m. vasarą mėn. 11 d.
įsakymu Nr. 09-03-15

KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI

Kvalifikacija: nuotėkų valymo įrenginių priežiūros meistras.
Programos kodas: 560052434

Turi žinoti:

1. Pagrindinius pavojingus gamybinius veiksnius, dirbant nuotėkų valymo įrenginiuose, jų poveikį žmogaus sveikatai.
2. Žinoti nuotėkų valymo būdus, veikimo principus, technines charakteristikas, medžiagas naudojamas nuotėkų valymo įrenginiuose. Ventiliacijos sistemų veikimo principus. Dujų nustatymo prietaisų veikimo principus.
3. Vandentvarkos darbų saugos taisyklės.
4. Darbui naudojamas apsaugines priemones. Saugos ir sveikatos apsaugos ženklus.
5. Avarijų likvidavimo nuotėkų valymo įrenginiuose tvarką.
6. Informacijos apie avarijas nuotėkų valymo įrenginiuose perdavimo tvarką.
7. Nuotėkų vandens mėginių paėmimo tvarką.
8. Nuotėkų avarinių išleistuvų naudojimo ir plombavimo taisyklės.
9. Technologinę valymo įrenginių schemą. Nuotėkų užterštumo normas.
10. Elektrosaugos pagrindus.
11. Priešgaisrinės saugos bendruosius reikalavimus.
12. Pirmosios pagalbos teikimą.

Turi mokėti:

1. Saugiai eksploatuoti valymo įrenginius.
2. Laikytis saugos ir sveikatos reikalavimų.
3. Atlikti avarijų likvidavimo darbus. Dirbti ekstremaliuose sąlygose.
4. Pildyti ir skaityti reikalingą dokumentaciją.
5. Suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiam.
6. Parinkti tinkamus darbo įrankius, kelio ženklus, saugos priemones, matavimo prietaisus dujų nustatymui ir kėlimo mechanizmus ir mokėti organizuoti jų saugų eksploatavimą.
7. Organizuoti paskyrų – leidimų išdavimą pavojingų darbų atlikimui.
8. Perduoti informaciją apie nelaimingus atsitikimus.

REIKALAVIMAI PEDAGOGŲ KVALIFIKACIJAI

Darbo rinkos profesinį mokymą vykdančios įstaigos pedagogų kvalifikacija turi atitikti Švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintus bendruosius kvalifikacinius reikalavimus. Teorijos mokytojai turi turėti aukštąjį, aukštesnįjį ar specialųjį vidurinį išsilavinimą, pedagoginių-psichologinių žinių išklauso minimumo pažymėjimą, ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį mokymo programą atitinkančioje veiklos srityje. Mokytojas dėstantis medicinos klausimus turi turėti gydytojo ar med. felčerio išsilavinimą ir 3 metų darbo patirtį darbo higienos ir darbo medicinos srityje, teisinius klausimus dėstantis mokytojas turi turėti teisininko išsilavinimą ir 3 metų darbo patirtį darbo teisės srityje. Darbų saugos ir priešgaisrinius klausimus dėstantis mokytojas turi būti saugos darbe specialistas, turintis techninį išsilavinimą ir 3 metų darbo patirtį darbuotojų saugos ir sveikatos srityje. Civilinės saugos klausimus dėstantis mokytojas turi turėti techninį išsilavinimą ir 3 metų darbo patirtį civilinės saugos srityje. Elektrosaugos klausimus dėstantis mokytojas turi turėti techninį išsilavinimą ir 3 metų darbo patirtį elektros ūkio priežiūros srityje. Nuotėkų valymo įrenginių technologijos ir eksploataavimo klausimus dėstantis mokytojas turi turėti techninį išsilavinimą ir 3 metų darbo patirtį nuotėkų valymo įrenginiuose.

Be šių reikalavimų mokymą vykdančios mokytojai, dėstytojai ir praktinio mokymo instruktoriai turi atitikti ir Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nustatytus papildomus kvalifikacinius reikalavimus suaugusiųjų profesiniam mokymui, t.y. turi žinoti suaugusiųjų mokymo specifiką ir mokėti ją taikyti.

Pagal išvardintus reikalavimus pedagogų kvalifikacijai darbo rinkos profesijos mokytojai, dėstytojai ir praktinio mokymo instruktoriai privalo atestuotis ne vėliau kaip per vienerius metus nuo įsidarbinimo mokymo įstaigoje pradžios. Pedagoginė atestacija atliekama vadovaujantis darbo rinkos profesijos mokytojų atestacijos nuostatais.

MOKYMUI REIKALINGA

1. Teoriniam mokymui

1. Mokymo patalpos ir jų įranga privalo įgalinti tinkamai vesti pamokas, vykdyti mokymo programų reikalavimus. Pamokoms vesti nuolat turi būti šios vaizdinės – mokymo priemonės įskaitant reikalingus prietaisus, lentą rašymui ir t.t.

1.1. Diaprojektorius.

1.2. Reikalingos vaizdumo priemonės:

1.2.1. Įvairių prietaisų pjūviai.

1.2.2. Vamzdžiai, fasoninės dalys, armatūra.

1.2.3. Dujomačiai: daugiakanalis dujomatis "Multiwarn matuoja kenksmingas, degiąsias dujas bei rodo deguonies kiekį ore, dujų analizatorius GD/ MG-7 matuoja sprogias, toksines dujas bei deguonies kiekį ore, kvėpavimo aparatas "Saturn S –7 –89" apsaugo viršutinius kvėpavimo takus nuo deguonies trūkumo bei aukštos kenksmingų dujų koncentracijos ir kt.

1.2.4. Elektrosaugos, gaisrinės saugos plakatai.

1.2.5. Saugos įtaisų pavyzdžiai, apsauginės priemonės (saugos diržai, dujokaukės, respiratoriai, apsauginiai akiniai signalinės liemenės, apsauginiai šalmai ir kt.), darbo rūbų pavyzdžiai.

1.2.6. Saugos spalvos ir saugos ženklai.

1.2.7. Įvairūs darbo įrankiai: Pjovimo diskai, raktai santechnikui, žibintas, dildės, įvairūs raktai, plaktukai, prožektorius, parodomieji ženklai.

1.2.8. Gesintuvai: miltelinis, angliarūgštinis, vandens-putų.

1.2.9. Nedegamas audeklas.

1.2.10. Pirmosios pagalbos vaistinė.

1.3. Nuotekų valymo įrenginių technologinė schema.

1.4. Specialybės literatūra.

1.5. Darbų saugą reglamentuojantys teisės aktai.

1.6. Įrengimų, prietaisų techninio aptarnavimo instrukcijos.

1.7. Normatyviniai dokumentai, higienos normos: LAND – 2 – 95, LAND 10 – 96, LAND 20 – 96, HN –33 – 1993, HN –23 – 1993, HN 70 – 1997, STR 2. 09 02:1998, Vandentvarkos darbų saugos taisyklės DT 3-99, Darbo įrenginių naudojimo bendrieji nuostatai, Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai, Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatai, Darboviečių įrengimo bendrieji nuostatai ir kt.

2. Praktiniam mokymui

2.1. Nuotekų valymo įrenginiai.

2.2. Nuotekų siurblynės.

2.3. Saugos įtaisų pavyzdžiai, apsauginės priemonės (saugos diržai, dujokaukės, respiratoriai, apsauginiai akiniai, signalinės liemenės, apsauginiai šalmai, gelbėjimo ratai, gelbėjimo liemenės ir kt.), darbo rūbų pavyzdžiai

2.4. Dujomačiai: daugiakanalis dujomatis " Multiwarn II ", dujų analizatorius GD/ MG-7, kvėpavimo aparatas Saturn-S-89 ir kt.

2.5. Medžiagos ir įtaisai, reikalingi pirmos pagalbos teikimui.

2.6. Priešgaisrinis kranas, priešgaisrinis hidrantas.

2.6. Technologijos dokumentai.

2.7 Darbų saugos instrukcijos, įrengimų, prietaisų techninio aptarnavimo instrukcijos.

ATSKIRŲ MOKYMO DALYKŲ PROGRAMOS

Kvalifikacija: nuotėkų valymo įrenginių priežiūros meistras.
Mokymo trukmė: 2 savaitės/ 54 val.

1. TEORINIS MOKYMAS

1.1. BENDROS ŽINIOS APIE NUOTĖKŲ VALYMO ĮRENGINIŲ SISTEMAS. JŲ PASKIRTIS IR APIBŪDINIMAS. PAGRINDINIAI ĮRENGINIAI.

Tai įvadinis užsiėmimas, kurio metu išaiškinama apie nuotėkų valymo įrenginių paskirtį ir pagrindinius įrengimus ir įrenginius.

Temai skiriama: 6 val.

Eil. Nr.	Potemių pavadinimas	Valandų skaičius
1.1.1.	Nuotėkų valymo įrenginiai ir jų konstrukcija.	1,5
1.1.2.	Nuotėkų siurblynės, jų paskirtis.	1,5
1.1.3.	Avarinis vandens išleidėjas, jo konstrukcija.	1
1.1.4.	Nuotėkų kolektoriai. Jų konstrukcija.	1
1.1.5.	Nuotėkų valymo įrenginių vamzdynai, fasoninės dalys, armatūra. Nutekamųjų vandenų rinktuvai (rezervuarai).	1
	Viso:	6

1.2. NUOTĖKOS. JŲ SAVYBĖS. UŽTERŠTUMO RODIKLIAI.

Šioje temoje išaiškinama apie teršalų sudėtį, fizines, biochemines ir bakteriologines nuotėkų savybes, nuotėkų valymo metodus ir keliamus reikalavimus nuotėkoms išleidžiamoms į paviršinius vandens telkinius.

Temai skiriama: 3 val.

Eil. Nr.	Potemių pavadinimas	Valandų skaičius
1.2.1.	Teršalų sudėtis pagal kilmę ir būseną. Fizines, biochemines ir bakteriologines nuotėkų savybes. Jų nustatymas. Savitieji nuotėkų teršalai. Nuotėkų valymo metodai.	1,5
1.2.2.	Reikalavimai nuotėkoms išleidžiamoms į paviršinius vandens telkinius.	1,5
	Viso:	3

1.3. REIKALAVIMAI, NUOTĖKŲ VALYKLŲ OBJEKTAMS, JŲ ĮRENGIMUI.

Šioje temoje aiškinami pagrindiniai reikalavimai nuotėkų valymo įrenginių projektavimui, statybai, šildymui, vėdinimui, apšvietimui.

Temai skiriama: 3 val.

Eil. Nr.	Potemių pavadinimas	Valandų skaičius
1.3.1.	Pagrindiniai reikalavimai projektavimui ir statybai. Nuotėkų valymo įrenginių objektų išplanavimas, sanitariniai reikalavimai.	1,5
1.3.2.	Reikalavimai šildymui, vėdinimui, apšvietimui.	1,5
	Viso:	3

1.4. NUOTĖKŲ VALYMO ĮRENGINIŲ EKSPLOATAVIMAS

Šioje temoje nagrinėjami klausimai, tai nuotėkų valymo įrenginių priėmimo į eksploataciją reikalavimai, eksploataavimo organizavimas.

Temai skiriama: 7 val.

Eil. Nr.	Potemių pavadinimas	Valandų skaičius
1.4.1.	Nuotėkų valymo įrenginių priėmimo į eksploataciją reikalavimai.	1
1.4.2.	Nuotėkų valymo įrenginių eksploataavimo organizavimas.	1
1.4.3.	Laboratorinė ir technologinė kontrolė.	1
1.4.4.	Kompresorinių, siurblių, orapūčių eksploataavimas.	1
1.4.5.	Nuotėkų valymo įrenginių eksploataavimas: Kanalizacinio vandens valymas mechaninio valymo įrenginiais, nuosėdų apdirbimas ir panaudojimas biologinis kanalizacinio vandens valymas.	3
	Viso:	7

1.5. NUOTĖKŲ VALYMO BŪDAI. PAGRINDINIAI VALYMO ĮRENGINIAI. JŲ VEIKIMO PRINCIPINĖ SCHEMA.

Šioje temoje išdėstomi nuotėkų valymo būdai, jų veikimo principinė schema.

Temai skiriama: 4 val.

Eil. Nr.	Potemių pavadinimas	Valandų skaičius
1.5.1.	Nuotėkų valymo būdai.	2
1.5.2.	Pagrindiniai valymo įrenginiai. Jų veikimo principinė schema.	2
	Viso:	4

1.6. SAUGAUS DARBO ORGANIZAVIMAS NUOTĖKŲ VALYMO ĮRENGINIUOSE.

Šioje temoje nagrinėjami darbų saugos reikalavimai organizuojant darbus nuotėkų valymo įrenginiuose.

Temai skiriama: 14 val.

Eil. N	Potemių pavadinimas	Valandų skaičius
1.6.1.	Paskyros – leidimo išdavimo tvarka.	1
1.6.2.	Brigados sudėtis ir darbo vietos organizavimas, atliekant darbus nuotėkų valymo įrenginiuose.	1
1.6.3.	Darbuotojų aprūpinimas darbų saugos priemonėmis ir darbo įrankiais, kelio ženklais, saugos ir sveikatos apsaugos ženklais.	3
1.6.4.	Nuotėkų valymo įrenginių šulinių valymo periodiškumas. Darbo organizavimo ir vykdymo tvarka.	1
1.6.5.	Avarijos nuotėkų valymo įrenginiuose. Jų priežastys ir galimos pasekmės.	1
1.6.6.	Nuotėkų valymo įrenginių technologinė dokumentacija.	1
1.6.7.	Organizacinės priemonės, atliekant darbus nuotėkų šuliniuose, kamerose, kanaluose, valymo įrenginiuose.	1,5
1.6.8.	Dujų nustatymo būdai. Kenksmingų ir sprogių medžiagų koncentracijos matavimo – signalizavimo prietaisai. Dujų pašalinimo būdai.	1,5
1.6.9.	Apsauginiai diržai ir virvės. Jų naudojimo paskirtis ir priežiūra. Dujokaukės, jų tipai, markės, naudojimo sritys.	2
1.6.10.	Suvirinimo darbai kamerose. Jų organizavimo ir vykdymo tvarka.	1
Viso:		14

1.7. DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS BENDRIEJI REIKALAVIMAI

Šioje temoje išaiškinama saugaus darbo esmė, darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas, kiti saugos darbe teisės aktai, darbo teisės klausimai, potencialiai pavojingi įrenginiai, darbuotojų mokymas, instruktavimas, nelaimingų atsitikimų darbe tyrimas ir apskaita, profesiniai susirgimai, elektrosaugos pagrindai, priešgaisrinės saugos reikalavimai, darbo higienos reikalavimai, pirmosios medicininės pagalbos suteikimas. Vandentvarkos darbų saugos taisyklės.

Temai skiriama: 11 val.

Eil. Nr.	Potemių pavadinimai	Valandų skaičius
1.7.1.	Darbo teisė. Darbo ir poilsio režimas. Darbo sutarties sudarymas, keitimas ir nutraukimas. Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas.	1
1.7.2.	Potencialiai pavojingi įrenginiai ir pavojingi darbai. Rizikos vertinimas, samprata ir pagrindiniai principai.	1,5
1.7.3.	Darbuotojų mokymo, atestavimo ir instruktavimo tvarka.	1
1.7.4.	Darbas su kėlimo įrenginiais.	1
1.7.5.	Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatai.	1
1.7.6.	Elektrosaugos pagrindai.	1
1.7.7.	Priešgaisrinės saugos reikalavimai.	1
1.7.8.	Darbo higienos reikalavimai. Pirmosios pagalbos suteikimas. Profesiniai susirgimai, jų profilaktika.	1,5
1.7.9.	Vandentvarkos darbų saugos taisyklės DT 3 - 99.	1
1.7.10.	Civilinė sauga. Pagrindiniai uždaviniai.	1
Viso:		11

2. PRAKTINIS MOKYMAS

Šio labai reikalingo etapo metu nuotėkų valymo įrenginių priežiūros meistrai įgyja praktinius įgūdžius nuotėkų valymo įrenginiuose ir suteikiant pirmąją pagalbą.

Praktinio mokymo trukmė: – 6 val.

Eil. Nr	Potemių pavadinimas	Valandų skaičius
2.1.	Supažindinimas su nuotėkų valymo įrenginiais, saugos priemonėmis, dujų nustatymo prietaisais, jų naudojimo tvarka. Supažindinimas su darbų saugos instrukcijomis. Praktinio darbo atlikimas pagal duotą užduotį.	4
2.2.	Supažindinimas su medžiagomis reikalingomis pirmos pagalbos teikimui. Praktinis užsiėmimas. Pirmos pagalbos teikimas nukentėjusiam.	1
2.3.	Supažindinimas su technologijos dokumentais. Paskyrų leidimų pildymas.	1
	Viso:	6

BAIGIAMASIS ŽINIŲ TIKRINIMAS

Baigiamasis besimokančiųjų žinių tikrinimas vyksta egzamino forma. Baigę šią mokymo programą asmenys laiko baigiamąjį egzaminą, kurį vykdo mokymo įstaigos vadovo sudaryta ne mažiau kaip 3 asmenų egzaminų komisija. Komisijoje privalo būti asmuo turintis saugos darbe tarnybos specialisto pažymėjimą, atestuotas nuotekų valymo įrenginių priežiūros meistras, valstybinės darbo inspekcijos inspektorius.

Profesijos mokytojas, vykdamas mokymą egzaminuojamoje grupėje, egzaminuose dalyvauja be sprendžiamojo balso.

Baigiamasis egzaminas susideda iš teorijos egzamino, atsižvelgiant į praktikos eigą ir išvadas. Praktinis įvertinimas vykdomas pagal užduotį duotą praktiniam mokymui, dalyvaujant praktikos darbų mokytojui.

Teorinis egzaminas vykdomas raštu pagal mokymo įstaigos vadovo patvirtintus atestavimo bilietus. Teorijos žinių įvertinimo bilietą sudaro penki klausimai iš profesinio mokymo dalykų. Egzaminų rezultatai surašomi egzaminų protokole. Egzaminų komisija kompleksiškai įvertina egzaminuojamojo asmens žinias, sugebėjimus, ir baigiamojo egzamino protokole įrašo egzaminų įvertinimą. Žinių įvertinimas vyksta pagal dešimties balų įvertinimo sistemą. Atestuotas laikomas tas asmuo, kuris gauna ne žemesnį kaip 7 balų įvertinimą.

Asmenys, sėkmingai išlaikę egzaminą, gauna nustatytos formos (kodas 1114) pažymėjimą. Neišlaikiusiems baigiamojo egzamino, pakartotinai egzaminą leidžiama laikyti ne anksčiau kaip po dviejų savaičių.

NAUDOJAMA LITERATŪRA

1. Vandentvarkos darbų saugos taisyklės, DT 3 – 99, Vilnius, 1999 m.
2. Lietuvos komunalinio vandentiekio ir kanalizacijos techninės eksploatacijos taisyklės, Vilnius, 1988 m.
3. Bendrosios pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų sandėliavimo taisyklės, Vilnius, 1998 m.
4. Slėginių indų įrengimo ir saugaus eksploatavimo taisyklės, Vilnius, 1999 m.
5. Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymas, Vilnius, 2000 m.
6. Saugos darbe taisyklės eksploatuojant elektros įrenginius, Vilnius, 1996 m.
7. Darboviečių įrengimo bendrieji nuostatai, Vilnius, 1998 m.
8. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės BPST – 01 – 97, Vilnius, 1997 m.
9. Kėlimo kranų saugaus naudojimo taisyklės DT 8 – 00, Vilnius, 2000 m.
10. K. Baikštys, M. Beinoravičius ir kiti, Civilinės saugos pagrindai, Vilnius, 1996 m.
11. Lietuvos Respublikos Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas, Vilnius, 2000 m.
12. R. Aleknavičius, D. Vaitkaitis, Pirmoji medicinos pagalba, Vilnius, 1996 m.
13. Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatai, Vilnius, 2001 metai.
14. Darbo įrenginių naudojimo bendrieji nuostatai, Vilnius, 1999 m.
15. Standartas LST 1483:1997 “Pavojingų medžiagų ženklai”.
16. Nuotekų dumblo naudojimo normos LAND 20 – 96, Vilnius, 1997 m.
17. Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatai, Vilnius, 1999 m.
18. Nuotekų užterštumo norma LAND 10 – 96, Vilnius, 1996 m.
19. Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai, Vilnius, 1998 m.
20. Darbuotojų apsaugos nuo biologinių medžiagų poveikio darbe nuostatai, Vilnius, 2001 m.
21. Krovinių kėlimo rankomis bendrieji nuostatai, Vilnius, 1999 m.
22. Vandentiekis ir kanalizacija. S. Vabalevičius.
23. STR 2.09.02: 1998. Techninių reikalavimų statybos reglamentas “Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas, Vilnius, 1999 m.